

Szerkesztőség:
Kaposvárott, zárda-utca.
Ide küldendő a lap szellemi részét
illető minden közlemény.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:
Egész évre - 6 frt - kr
Fél évre - 3 frt - kr
Negyed évre - 1 frt 50 kr
Egyes számok 10 krért.

Hagelman Károly
könyvkereskedésében és a kiadó-
hivatalban kaphatók.

NÉPJOG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadóhivatal:
Kaposvárott, zárda-utca.
Ide csomagozandók az előfizetési pén-
sek, hirdetések és nyiltérek.
Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:
Egész évre - 6 frt - kr
Fél évre - 3 frt - kr
Negyed évre - 1 frt 50 kr
Egyes számok 10 krért
Hagelman Károly
könyvkereskedésében és a kiadó-
hivatalban kaphatók.

Felhívás az olvasóhoz!

NÉPJOG ismét új évfolyamba lép; az újabban nyert pártolás feljogosít bennünket arra, hogy elmondhassuk, miként az új évfolyam lapunk életében egy következő hosszú élet kezdete. Aki a közgazdaságért küzd, találkozhat munkájában akadályokkal, de találkozik okvetlen a társadalom azon jobb elemeivel kik a **czélért, az örökké győzedelmeskedő igazságért** az akadályokat leküzdnie segítik.

Lapunk általános jelszava az igazság — s ennek szolgálatában tartalmát két részre osztottuk: politikai és társadalmi részre. Az első részben folytonos küzdelmünk tárgya az volt, hogy — ma már elég tágas — körünkben ébren tartsuk azon hazafias közszellemet, mely nemzetünk boldogulása és fentartása érdekében csak egy politikát ismer, azt: „**hogyan Magyarország legyen önálló független állam, melynek sem bel- sem külügyeiben semmi czimen, semmi más állam befolyást ne gyakorolhasson; pénz és gazdasági ügyeit maga vezesse, határait alkotmányát, koronás királyát magyar nemzeti hadsereg óvja védelmezze.**”

Ez volt politikánk eddig, az is lesz mindég: mert ez az igazság, melyben valahára részestülnie kell a mi hazánknak is. Lapunk második része a társadalom nagy problémáinak megoldására fordítja igyekezetét. Összegyűjti a közélet adatait, s levonja azokból következtetéseit; ellenőrzi azok működését, kik a közélet és közérdek javára vannak hivatva cselekedni; hasábjait megnyitja minden jogosult, igazságos törekvés és actionak; míg egyfelől példaképpen, buzdításul rá mutat a jóra, másfelől kiméletlentül ostromozza mindazt, mi az emberi társadalom magasabb, nemesebb és ideálisabb céljainak meg nem felel.

Azon általános munka és törekvés, mely az emberiség örökharczát, életét teszi, korunkban korszakalkotó eszméket, tényeket és állapotokat hozott létre. Egy része az emberiségnek a galádul összehalmozott és hivatását tévesztett tőke uralma alatt gonyvedez, milliók és milliók nélkülöznek a megélhetésre szükséges minimumot. Igazságos, jogos tehát az actió, melynek czélja a társadalomban oly intézkedéseket tenni, melyek alkalmasok legyenek a tőkét megtévesztett irányából vissza, azon utra téríteni, melyen nagy ereje és hatalmával az emberiség igaz érdekeit szolgálja és a munka eredményét biztosítja. Speziális nemzeti viszonyaink közt a munkás tere nálunk a mezőgazdaság, a föld; minket e földhöz a vérrel szerzett jog, történeti mult és ősi emlékek, őseink sírjai lánczolnak: nem lehet tehát közönyös előttünk, hogy e haza földjének ki legyen birtokosa. Fájdalommal látjuk, hogy népünk véres verejtéke, naponkint elégtelennek bizonyul arra, hogy e szent föld, ez igaz valódi érték megvédessék azon névértékű idegen tőkével szemben, mely ami munkásainkat nyomja: kétségtelen tehát, hogy nekünk oly törvényeket kell hoznunk, melyek lehetővé teszik, hogy e földön a magyar nép a földnek ne csak munkása, de tulajdonosa ura is legyen, azt tőle senki el ne vehesse. Lapunk támogatni fogja azon törekvést, mely **hasznos agrarius törvények hozatala** által kíván a nemzetiség és magyarság ügyének szolgálni.

Éppen ezen okoknál fogva vettük fel programunk egyik pontjával a **zsidókérdést** is, mely ezutánra is kiváló figyelmünk tárgyát fogja képezni. Lapunk czélja szolgálni a közérdeket és igazságot, azért annak hangja sem lehet más, mint bátor, nyílt és férfias, de nem követjük azokat, kik a hirlapirodalmi nyelvet a tisztesség és jóízű rovására igyekeznek lealacsonyítani.

A személyeskedés nem természetünk, mi a közvélemény és közérdek szolgálatában állunk, jogos kritikát csak a közélet embereivel szemben gyakorlunk — de a magánélet és a család viszonyaiba kiméletlen kezekkel nem nyulunk soha.

Munkánkban szép számú és tehetséges munkatársak támogatnak bennünket, hireinket igyekeztünk idején megbízható forrásokból meríteni, szóval oly lapot kívánunk nyújtani a t. olvasó közönségnek, mely míg egyrésztől alkalmas arra, hogy a fent kifejezett politikai és társadalmi érdekeket szolgálja, másrészt hasznos és kellemes szórakozást is nyújtson.

Kérjük a t. olvasó közönség pártfogását és hazafias támogatását!

Szalay Imre,

laptulajdonos és kiadó.

Szalay Károly,

felelős szerkesztő.

TÁRCZA.

Karácsonest.

Uri lakban, díszteremben,
Tündéres fényözönben,
Aranyéki karácsonfa,
Halvány gyermek áll alatta;
Bágyadt szemmel nézi — nézi,
A fény őt meg nem igézi,
Mindezt látta, birta régen,
S leszed a fáról gyengéden,
Arany diót, arany almát:
»Ezt a kis gyermeknek adják,
Ki mindig a szögleten áll.«
Igy szól, s kisdud szívébe száll
A karácson boldogsága:
»Óvé a menynek országa.«

Kapu alatt koldusgyermek,
Hideg kővön úgy didereg,
Nézi a fényt fenn az égen,
S emlékszik, hogy egykor régen
Ő is meleg szobában volt,
Zöld fa körül ugrált, dalolt...
Koldus gyermek erre gondol,
Emlékezve elbóskol,
S olyan fényes álmódása,
Mint a csillag ragyogása,
Multjából egy édes emlék
Álmái közé szövődék:
A karácson boldogsága
»Óvé a menynek országa.«

Csinos szoba közepében,
Karácsonyfa vidor fényben,
Körülötte gyermekesereg.

Ugy örvendez, úgy csicsereg!
Zöld lomb, virág, gyümölcs egyben,
A nyár sem virulhat szebben!
Nagyanő is velők nézi,
S újra gyermekszívvel érzi,
Letűnt évek homályán át
A gyermekkor boldogságát,
Ő is örül, cseveg, dalol,
Szemében köny, ajkán mosoly...
Oh karácson boldogsága!
Óvé a menynek országa.«

Kisfaludy Atala.

Két betű.

(Életrajz.)
Irta: **Zámbó Imre.**
(Vége.)

Ilyen és ehhez hasonló jelenetek minden naposak kezdtek lenni — a két asszony többé a férjek előtt se titkolta, hogy halálisan gyűlölik egymást, panasz árulkodás egymásra halmozódott s a mi természetes — mindenik férj felesége könnyeinek adott igazat.

— Sándor szólt egyszer Miklós, egy kéréssem van hozzád, fűkezd egy kissé feleségedet, ne sértse ne üldözze folyvást az enyémet.

Miklós nagyot nézett bátyjára. Micsoda? épen én akartalak figyelmeztetni, hogy parancsolj nődek mert már valóban nem szenvedhetem a sok méltatlanságot, mit Elvirámon keresztül visz.

— Tévedsz öcsém, az asszonyok czivódása feleséged gonosz természetében gyökeredzik — rajta kell reformálni, az én Irmám valóságos angyal — neki a bántalmak ellenében is csak könnyei vannak.

— Épen megfordítva áll a dolog, mert a te nő a férhetetlen urhatnám s a mellett pazarló is, ki a közös cassa rovására egész a tékozlásig viszi fecsérléseit, — de te oly rövid látó, vagy éppen gyá-

moltalan vagy, hogy mind ezeket nem látod, vagy nem akarod észre venni.

— A mi czimeidet illeti azokat tartsd magadnak te élhetetlen papucs hős, a közös cassára nézve a mi nekem szintén nincs inyemre azt tartom legjobb lesz ha ezután ki ki a saját rovására sáfárkodik.

A két testvér között ezzel megbomlott az egyetértés s beállott a szakadás — a mit az asszonyok kezdtek, azt a férfiak befejezték — azonnal osztozkodáshoz fogtak — a bélyegző vasak majd elkoptak mire ökrön, lovakon, juhokon élő és élettelen tárgyakon ott tündöklött az S. vagy az M. De már az osztozás se ment keresztül békességben, csak hamarjába összeveszték valami értéktelen tárgy tulajdon joga felett — oly annyira — hogy érintkezni se akarva egymással, meghatalmazottak által képviseltették magukat az osztozás további folyamán. Ezek a jó urak aztán részint mert betű szerinti értelemben magyarázták az aequale divíziót, részint mert bölcs gondolkodásuk ki terjedt a jövő azon eshetőségére is, hogy a miveltési ágak szerint imitt amott kiosztott birtok részeknél majd többször történhetik határ sértés s újabb zsurlódás a testvérek között, hát elhasították a birtokot épen a közepén két felé, — már aztán az nem az ő hibájuk volt, hogy ilyen formán Sándornak jutott az egész erdő, legelő, kaszáló, szőlő, Miklósnak pedig a pusztaszántóföld, hogy egyik kapta a gözgépet, a másik ennek cséplő részét, ide jutott a talyiga, oda az eke stb. — a lakásra nézve pedig akként egyeztek meg, hogy az egyik család a kastély éjszakai a másik déli részébe költözött — huzván az épület közepétől ki egész a kertig egy hatalmas kő falat.

És a két Pátkay család így megosztzkodva, el chinai falazva boldognak érezte magát.

— Nem tehetjük volna ezt már régebben?

Az országházból.

A szavazógépek munkája folyik nagyban. Ez a kis karácsonyi pihenő ép szükséges, hogy azután a többség ujult erővel foghasson hozzá a szavazás nagy és nehéz munkájához. Sem hivatva, sem teremtve nincs másra az a testület, melyről Németh Albert pár nap előtt azt mondta, hogy nem egyéb, mint „konzortiumra alakult banda“ — mint a szavazásra.

Tudja ezt az egész nemzet, érzi az ellenzék, de érzik maguk azok a kormány-párti képviselők is, kik a gondolkodás mesterségéről nem tettek le, hogy rossz uton haladnak, hogy ferde kerékvágásba vannak kockentve a kormány szekere.

Tudják, de mennek vezérük után. Csalhatatlannak tartják Tiszát, ki pedig önmagában is csalatkozott.

Ha e bajok kuforrását tekintjük, mégis be kell vallanunk, hogy nem ők a valódi hibások, hanem a nemzet, az ország népe, mely megttíri maga felett a konzortium garázdálkodásait; az a választó közönség, mely megadta a hatalmat a konzortium tagjainak, hogy akaratát abszolutistikus erőszakkal érvényesíthesse.

A nemzet adta meg Tiszának a többséget, a nemzet volna hivatva őt attól megfosztani. De a nemzet közönyös, apathikus.

Tény ugyan, hogy a többség nagy része, néha meggyőződése, lelkiismerete ellenére teszi azt, amit a pártfegyelem parancsol. Mert Tisza nem ttr ellenmondást, s pártját képes mindenre rávenni. A muszkabarátság, az illetéktelen osztrák bankadosság elvállalása, a második kiegyezés megkötése, a bosnyák okkupáció és annexió, a honosítási törvény, az a szabadkéz politika, melyet a delegációk az újabb időben kaptak, azt mind csak ő volt képes keresztül vinni.

A hazaárulásig menő roszakarat politikája az, melyet követnek. Sem alkotni nem képesek, sem pénzügyi mérlegünket helyreállítani; csakis arra törekszenek, hogy a konzortium tagjai meglegyenek elégedve az osztalékkal. A konzortium mindig hódít. Nyolcz év, nem nagy idő egy nemzet életében. De oly kormány, mely a pénzügyek rendbehozására alakul, oly párt, mely a pénzügyek rendbehozását használja fel koresmai czégerül akkor, midőn elvi, a nemzet életérdekeibe vágó nagy elvi küzdelmeiről lemond, az ily párt, még sem szabad évről évre rosszabb, a nemzetre nézve terhesebb költségvetéssel a képviselőház elé állani.

Azt hazudni, hogy a költségvetés jobb

hangzott fel sokszor mindkét részről az egyed uralmi boldogság érzete.

Különben a világra nézve ezután is a régi maradtak, ugyanannyi vendég, ugyanolyan asztal, ugyanannyi soirée járta most is, a két menyecske még csak ezután igyekezett kitüntetni szeretetreméltóságát.

— Most már egészen itthon vagyunk ám s így megköveteljük hogy vendégeink is othonosan érezzék nálunk magukat — hangzott fel sokszor a kőfalon innétől és tulról.

A vendég urak pedig nem látván be szükségességét annak, hogy a két család szakadásával ők is fusionáljanak, — olyan habarék párti formák maradtak — hol itt hol ott vendégeskedvén — beszéltek a fal tulsó oldalán lakókra, nem éppen hizelgő dolgokat. — bár azt csupa tapintatosságból jónak látták mindig hozzá tenni, hogy azért amazokkal se szakíthatnak, mert nem akarnak maguknak ellenséget szerezni.

A két asszony közt most már valóságos verseny fejlődött ki a vendég látás és háztartásban; — de a mit a közös erők könnyen elviseltek, azt csakhamar meg érezte a megosztott cassa, pincze, kamara... mindegy, ha oda át bírják nekünk is birni kell; hozzá járult ehez hogy a két Pátkay csakhamar észre vette, hogy az osztozkodás hibásan történt — mindenik csalatottnak hitte magát s ebbe igazuk is volt, csak hogy egymás haszna nélkül, a vége az lett, hogy Sándor beperelte Miklóst, Miklós meg Sándort. Most már a per is ette a pénzt, élni is kellett még pedig urasan, mert „oda át is úgy élnék“, a gazdálkodás rosszul ment, a birtok nem jövedelmezett, így egy rossz aratás után mind a két Pátkay arra ébredt föl, hogy a pénztár, padlás, ka-

a mult évinél s a jövő évi még jobb leend, nagyon könnyű, hisz a számok után itéli meg az ember az ellenkezőt, de legyen az bármily könnyű ép olyan, mint bármely svindler-konzortium hamis mérlege, melylyel éveken keresztül ugyan elvakítja a közönséget, de előbb-utóbb kitérnek, hogy hamis a mérleg. A magánytársulatok ellen meg van hozva a büntető törvény, s lehet alkalmazni ama bizonyos paragraphust. A kormánynak azonban szabad ámitani a nemzetet, hisz fedezi a hátát a parlamenti többség.

Hentaller Lajos.

— És imé szólnak vala az irástudók és Phariseusok; nagy a láрма izraalben mióta világos, hogy vallási könyvük a Talmud állam s erkölcs ellenes tanokkal van tömve; ujabban két bécsi rabinus, névszerint Jelinek és Guldemann szólaltak fel, tagadván, hogy abban azon kitétel »a keresztények kutyák, disznók, szamarak«, vagy más keresztény ellenes tételek fordulnának elő. No hanem hát emberükre akadtak, Dr. Rohling Ágoston es. kir. egyetemi tanár ugyanis egy újabb nyilatkozattal lépett a közönség elé, melyben nyilatkozta, hogy a Talmud egyenesen a morált tagadó tanokat s tételeket tartalmaz; elmondja hogy a drezdai törvénytörvények által mint szakértő vélemény adásra szövegeztetve, eskü alatt bebizonyította, hogy »a zsidó vallása feljogosítja, minden nem zsidónak szivattyuzására, hogy a nem zsidót erkölcsileg s anyagilag tönkre tegye, annak életét, becsületét és vagyonát nyiltan vagy titokban megsemmisítse.« Így végzi nyilatkozatát: »Miután Jelinek és Guldemann rabbinusok oly tényeket merészelték tagadni, melyek a szakértők között általános ismeretesek; kötelességemnek tartottam azon eskünél fogva mely Uram Fejedelmem s népemhez köt, szavamot felemleni, hogy a való előadásával előmozdítsam a kereszténység azon törekvését, melynek jelszava a védelem.«

Magyar zsidó-„sornalisztok“ mint az antiszemitizmus és az antiszemita irodalom „hivatott“ bírálói.

Budapest, decz. 12.

Mindinkább az újévhez, tehát az új előfizetési évhez is közelítve, a legalkalomszerűbbnek tartjuk a jelenlegi időpontot arra nézve, hogy a magyar olvasóközönség előtt bizonyos hírlapiródmalmi dolgokrol a leplet lerántjuk s ez érdemben való tájékoztatása és felvilágosítása czéljából egyetmást elmondjunk.

Publiczista kötelességünknek tartjuk ezt annyival is inkább, amennyiben meg vagyunk győződve, hogy a magyar olvasóvilág legnagyobb része az érdemben nincs — és a dolog természeténél fogva, nem is lehet — kellőleg tájékozva.

Ha a vidéki ember a budapesti napilapokat olvassa, bizonyára nem sejtí, hogy azok legnagyobb részben nem annyira a magyar közvélemény tolmácsai, mint inkább a kormány s a nervus rerum dolgában érdekelt körök által botránnyig dédelgetett zsidóság fajérdekeinek telefonjai, melyek a közvéleményt hamisítják, tényeket elferdítenek s a jóhiszemű közönséget orránál fogva vezetve, a nemzet által be-

léjük vetett bizalommal rútul visszaélnék. Ez pedig valóban így van, mert a »Függetlenség« és »Egyetértés« című napilapok kivételével az egész magyar sajtó csak annyiban nevezhető olyannak, amennyiben zsidóizü cikkeket és Juda javára vakmerőn megkísérelt tényhamisításait Árpád nyelvén tukmálják a dupirozott magyar népre.

Ha a vidéki atyafi egy oly lapot kezébe vesz és valami zsidóizü vezércikk vagy egyéb közlemény alatt p. az Acsády, Bogdányi, Radó, Berényi, Hevessy, Futakay stb. ós magyar családok híres neveit találja, a legtöbb esetben a legtávolabbról sem jut eszébe, hogy e régi, a magyar nemzet fényes történetével összeforrt nevek mögött holmi falusi pálinkás-zsidóknak obszkurus magzatjai rejtőzködnek, hanem fejszóvalva és boszankodva félreteszi a lapot, nagyot elmélkedik rajta, hogy mai napság már mindenki a hebreusok védelmére kél, de másnap ismét csak kénytelen ugyanazon hazugságokat újból elolvasni, mert más lapot nem járát, sőt sok esetben éveken keresztül nem is lát s a fővárosi hírlapiródmalmi viszonyokba beavatva egyáltalában nincs. Így tehát a dolog természetes rendjében lassankint bekövetkezik az, hogy ó bizonyos dolgok feletti véleményét és meggyőződését fokozatosan megváltoztatja a hazug zsidólapokat a közvélemény tolmácsainak s az igazság hirdetőinek kezdi tekinteni s ily módon idővel ő is áldozatává válik a sajtózsídók és szemita-philaxok által hamisított közlemény gyártásának, t. i. hűségesen mindent elhisz, mit a »Nemzet«, »Pester Lloyd«, »Pesti Napló« vagy »Pesti Hírlap« zsidai a közönség ámitására és szándékos félrevezetésére naponta hazudnak, foghagymabúzi ökleikkel még az igazság istenasszonyát is arcul ütven, hogy egy világraszóló fanatikus büntetett elkövetőt a törvény sujtó keze alól kimentsék.

De ha tudná, hogy e fényes a magyar történelemből lopott, sőt többnyire ma is élő hírneves családok szentélyébe toladott, zsidószevtemelenséggel eltulajdonított s aztán valami lim-lom licitációban birtokba ejtett ócska nadrág módjára 50 o. ért. krajczár vételáron törvényesen megszerzett nevek bitorló holmi rongyszedő Iczignek emanczipált sarjai; ha tudná, hogy e hangzatos magyar nevek csak palástul szolgálnak az illető »polgártársak«-nak, hogy azoknak nymbusába burkolódzva annál biztosabban belopózkodhassanak a hiszékeny közönség bizalmába, s hogy aztán mint »saját vé-rünk«-ből való honfiak annál jobban hazudhassanak, csalhassanak s a népet bolondíthassák; akkor valószínűleg legott tűzbe dobná az efféle, magyar voltukat hazug módon fitogtató, zsidóközlönyöket s keresztény homlokának véres verejtékével szerzett előfizetési pénze által bizonyára nem támogatna oly sajtót, mely a magyar nemzet életérdekeinek kapzsi indokból történő teljes mellözése mellett, egyes egyedül a zsidófaj érdekeinek megóvását sőt fejlesztését tüzi ki alaptendenciájául.

Alig van azonban a magyar sajtó belügyeibe közelebbről beavatott körökön kívül, és kivált a vidéken néhány ember, ki mind erről értesülve volna, s ki arról tudomással bírna, hogy 2—3 lapnak kivételével alig létezik Budapesten magyar nyelven megjelenő politikai napilap, melynek szövegének legnagyobb részét a vezercikkiktől kezdve le a hirdetési rovatig, napról-napra zsidó-sornaliszta ne írná. Ez oly tény, melyről a fővárosi írói körök minden egyes tagja tudomással bír, de melyet a vidéki olvasó első hallomásra valószínűleg el sem hisz. Pedig igaz, majdnem betűszerinti értelemben:

mikbur én khilenczed mogammal a sharkába is elfirek. Legalább aztán nem mondhatják az urak, hogy én Klein Mózes nem vagyok egy gavallér — a khi semmit se ad a régi barátságára.

Megköszönték az ajánlatot, de nem fogadták el, még az nap ki vonultak az ősi lakásból szügyenük és nyomoruságukban azzal az egy vigasszal, »hogy hát iszen azok is tönkre mentek oda át.«

Hejh Istenem! milyen jó volna most egy ügyvédi diploma!... de ha nincs. — vagy valami zsiros hivatal, no az talán majd lesz, hisz elég a jó barát a pártfogó, — s csakugyan akadt is néhány nagylelkű ember ki beprotégálta őket a törvényszékhez... írknak.

És most kiknek valamikor szűk volt egy kastély, egy nagy birtok, azok olyan szépen megférnek egy kis szobácskában, mert kenyér kell.

De a Pátkayak következetesek, gyűlölték egymást a jól tben, gyűlölik egymást a nyomorban is, holnapok óta dolgoznak már a kis szobácskában háttal egymásnak, a csendet csak tollaik recsegése zavarja, egy árva szavuk nincsen egymáshoz.

A törvénytörvényekre sok beadvány érkezett; — az iroda vezető sorba vizsgálja az irat halmazt, Megyerről is érkezett kettő: Klein & Comp miután a vételárt teljesen lefizette kéri Pátkay Sándor nemkülönben Miklós ingatlanait nevére bekebelezettni, — és a főnök udvarias ember lehet csupa kiméletből a Sándor ellenire ir veres ironnal egy nagy »M« betűt, a Miklós ellenire pedig egy »S«-et, jelezvén hogy az egyiket másolja Miklós, a másikat Sándor.

S a két testvér ir csendesen, szótlannul, csak tollaik recsegése hasítja át a levegőt, — de ez a hang oly nehéz, oly fájdalmas, hogy majdnem a zsi-

Folytatás a mellékletben.

A napilapok szerkesztőségeinek nagyobb részénél ugyanolyan zsidó munkatársak száma a keresztényhirlapírók számához képest, mint egy négyhez, sőt létezik egy nagy lap, melynek 35 munkatársa közt 3, mond három nemzsidó van.

Kérdjük tehát csodának nevezhető-e, ha a sajtó különösen a napirenden levő zsidókérdésben a közönséget szándékosan a leglelkiesmeretlenebb módon ámitgatja, félrevezeti, a közvéleményt hamisítja s azt a zsidófaj érdekeinek megfelelőleg gyártja és körülmélteti? Nem-e jogosult az a vád, hogy a keresztény lakosság pénzével fentartott sajtó tulnyomó része galádul visszaél a nemzet bizalmával, melyet jobhiszeműleg beléje fektet?

Ez pedig csak tagadhatlan, hogy minden egyes lap előfizetőinek zöme minden e lap még oly nagyon elzsidósodva, a keresztény lakosság kebeléből kerül ki.

Csakis efféle szegényes sajtóviszonyok közepett lehetséges, hogy köztekintélynek és nagy elterjedésnek örvendő, évtizedek óta fennálló s egy dicső multra visszatekintő napilapok egy égbekiáltó, a legelvetemültebb földönfutó kapzszabvány lelkében még lappangó jogérzelemnek utolsó szikráját fellobbantó, s az egész civilizált világot föllázító és idegfeszültségben tartó bünténynek tagadása és elhomályosítása utáni igyekezetében azért, mert a kérdésben forgó, a keresztény civilizáció alapfogalmait arcul köpő fanatikus gaztett, az annyira cirógatott zsidóság egyes szektáinak borzadályos elvetemültségéről a leplet lerántáná s a talmud erkölcsrontó tanainak miszticizmusában tévelygő kafftános had sárba tiprandó gonosz fájérdekeit veszélyeztetetné, a megbotránkozó világ szemé láttára arra is kész vetemedni, hogy a minden politikai és társadalmi párton felül álló felkent király személyét is tényezőként belerántják a büntett elhomályosítására működő gépezet piszkos üzembe, s egyik foghagyomás szájából a másikba nyujtsa a felség nevét, azt holmi zsbivársári sacherozásra szánt s a zsidóérdekek árfolyamába dobandó akczia gyanánt, „adsza-nesze“ spekuláció módjára ideoda kínálják, sőt mintegy a keresztény vért nyáló kóser kannibál-éséselék legmagasabb protektorául föltüntetvén, midőn az olvasó közönség kérmönfont dupirozása czéljából azt hazudozták, hogy a király a tiszta-eszlári rituális vérvételi büntényben részességgel vádolt Klein Ignác zsidót »legmagasabb kihallgatásos« fogadta és kegyteljesen vállát veregetve megnyugtatta és jó indulatáról biztosította volna, holott a védők egyike az »Egyetértés«-ben nyomban kijelentette, hogy az egész dologból egy szó sem igaz.

Ilyen híreket fundálnak ki Kol-Izrael javára a »tisztességes« loyális lapok szerkesztőségeiben munkálkodó, külsőleg az árja civilizáció és erkölcs felületes fénymázát fitogtató, de belsejükben a középkori talmudzsidó fanatizmusát rejtegető sajtózsídók s a kóser koncokat leső szemita-filaxok undok csoportja, hogy a közönséget ámitsák ezen módon élnek vissza a magyar nemzetnek váltig hangoztatott jó-zanságá- val és »türelmességgé«-vel.

Nem-e a magyar nemzet »türelmessége« és »higgadsága« elleni rút merénylet az, ha a napisajtónk legkiválóbb organumainak egyike, mely saját programja szerint állítólag »a keresztény klérus és a magyar gentry érdekeinek képviselője és közlönyének akar te-

vet repszti szét; — könnyet hajt onnét a szembe — mely onnét a papirra hull — s a Pátkayak könnyekkel áztatják a két betűt, melyhez multjuk tragédiája kötve volt.

Kint a székváros utcáján ugyanekkor találkozik két elegans külsejű fiatal ember.

— Bon jour Szepi, caramboleroz az ember veled s még is alig veszed észre, honnét — honnét?

S a kihez a szavak intézve voltak — ne hogy a melletttük járó kelők elértsék válaszáat, laconicus rövidséggel azt feleli S-nénél voltam.

— Hát hogy állunk — derült kedélyed jóra enged következtetni.

— Siker barátom — siker, reményem van, hogy a kis makacs nemsokára capitulál, — s hát te hogy állsz „M“ nével.

— Azt hiszem, hogy ez a kasmir schvál, mit épen most viszek — operálni fog.

— Ó te szerencsés kópé.

— Ó te Don Juan — ezzel elváltak.

S a megyeri temetőben áll a sarkó a szülők hamvai felett, ott ragyog rajt aranyos betűkkel a felirat »a jó szülék emlékének szentelik a jó gyermekek, az egymást szerető testvérek... És a halottak pihennek alatta, boldogok ők, mert osztály részük a nyugalom, azon pedig meghasonlani nem lehet.

De áll a »kastélyon« a hozzá toldott veres kémény is, — ez is sarkó, a Pátkayak boldogságának sarkóve, — szennyes füstjét most is hányja felfelé, mintha jelképezné, hogy a hol nincs egyetértés onnét elszáll a boldogság, a szeretet, a becsület, mint a pára s a mi vissza marad az csak a szeny, a korom és a salak.

kintetni, és etársadalmi osztályok által tényleg fen is tartatik, a zsidókérdést tárgyilagosan, a tudomány és történelmi tények alapján fejtegető műveket csak azért, mert e művek esetleg a zsidóságnak sok keserű igazságot arczába vágnak s Izrael talán kellemetlenül érintő észteni következtetésekre jutnak, a legelső, az intelligens zsidót jellemző tolkodó pöffszkedéssel a magyar surnálistikába betolakodott bocher*) által a zsidó-kritika legundokabb sárával dobáltatja, hogy ily módon akadályt gördítsen a könyv terjesztése és az általa szándékolt fölvilágosítás elé?

Szolgáljanak az elmondottak a közönség figyelmeztetésére s intéséül arra nézve, hogy a közeledő új előfizetési, évalkalmával óvatossággal és megfontolással járjon el azon lapok választásánál, melyeket előfizetési pénzével vagy egyéb módon anyagilag támogatni akar, mert ez mai napság, midőn majdnem az egész sajtó a zsidópénzhatalom bérencszolgálatába szegődött, kiváló fontossággal bíró ügy.

A zsidókérdés súlypontját a zsidósajtó képezi; csak e sajtó orozatlan erkölcsrontó magaviselete érlelte és taszította előtérbe a zsidókérdést. A napi sajtó a néperkölcseinek és miveldésének legkiválóbb emeltyüje, mert a nyomtatott betű mais varázshatással bír az egyszerű emberre. Mindenesetre jogos és indokolt kívánság tehát, hogy a keresztény magyar nép sajtója is keresztény és nescak külsőleg, de lényegében is magyar legyen. Ez pedig nálunk ellenkezőleg van, mert a fővárosi sajtó tulnyomólag zsidókézen lézeng. Amde a vidéki lapok a fővárosi sajtóból meriteneke ennek következtetése az, hogy a talmud-morálból folyó, a keresztény erkölccsel merev ellentétet képező világnézetek nagy részben már azokat inficiálták s hogy őket is a zsidószellem kezdik környékezni. A keresztény világnézet mindinkább tért veszítshelyébe a »modern korszellem« emelkedik: egy rút torzkép az encziklopedizmus francia ábrázatával, a deizmus angol szellemével s talmudizmus zsidó kos orrával.

A világalomra törekvő zsidóság egyik főszekőzt az képezi, hogy míg ő maga szigorúan ragaszkodik hamisított talmudvallásának gyűlöletes és türelmetlen tanaihoz s daczára annak, hogy az árja miveldés legalantabb fokán álló egyes bigót szektái a halladó korszellemnek fittet hányva, mindinkább megcsökönösödnek a talmud rabbi magyarázatának államveszélyes miszticizmusában, évtizedek óta egyesült erőfeszítéssel arra törekszik, hogy a raczionalizmus és materializmus tanait minél jobban terjesztve, az árja nemzeteket a szeretet vallásán nyugvó erkölcsi jogrendtől elidegenítse, a keresztény erkölcsből kivetköttesse s ily módon fentjelzett céljának elérését annál jobban biztosíthassa.

Hogy a zsidósajtó mily nagy fufanggal él vissza az őt fentartó keresztény közönség bizalmával és hiszékenységével melynek nagyrésze benne — mely elég naívu — ma is oktatóját s az igazságot közvélemény tolmácsát látja, azt legjobban és a legélénkenyebb színekkel illusztrálja a tiszta-eszlári bünperben, — annak felmerülése óta mai napig követett magatartása, valamint azon szerep, melyre az egyesegyedül a zsidóság által napirendre terelt zsidókérdéssel a mindinkább mélyebb gyökeret verő, mind jobban terjedő zsidóellenes mozgalommal s az antisemita irodalommal és publicistikával szemben, Juda fájérdekeinek bérencszolgálatába szegődvén, vállalkozni nem áttalott:

Jelenjék meg bármily tárgyilagosan, szakszerűen, tudományosan s a fajgyűlölet legparányibb látzatát is gondosan kerülő, de a zsidóság társadalom-és állambontó tulkapásait ostorozó, a zsidókérdés törvényes megoldását a keresztény népcsaládok életérdekeinek szempontjából sürgető röpirat vagy maradandóbb becsű mű a könyvpiaczon, nyomban kiszóródnak a magyar »loyális« napisajtó zsidó-rituális pandoraszelenczéből a magyar irodalom és publicisztika összes telivér sajtózsídai és szemito-filaxai, hogy e művekről a keresztény olvasó közönség számára bírálátokat írjanak!

Ez udar szegényes sajtóviszonyoknak természeteszerű folyamánként történik aztán, hogy ily művek bírálása és ismertetése majd nem valamennyi fővárosi lap szerkesztőségeiben tulszámaban burjánzó zsidómunkatársakra bizatik, mint ez a napokban Bartalits ismert kiadónál megjelent, egy hírneves egyetemi tanár tollából eredő »A zsidóság Ausztria-Magyarországban« cz. jeles művével történt s Ónody Gézának sajtó alatt levő »Tiszta-Eszlár« cz. terjedelmes könyvével is kétségtelenül történe.

Az afféle sajtózsídó ily esetekben természetesen a legnagyobb kárörömmel a zsidó-rituális gyűlölet legfeketébb epéjébe mártja tollát s a talmud-

morálnak és a zsidófájérdekek megfelelő módon derekasan meg is felel hebreus hirlapírói hivatásának.

Nem-e botrányos, szegényes dolog, hogy a magyar közönség annyira sülyedjen s arra legyen kárhóztatva, miszerint vallási fanatizmus és faji előítéletek által elfogult hebreusoktól nyerjen fölvilágosítást, hogy mit tartson a napirenden levő s a jelenkor legnagyobb társadalmi problémáját képező kérdéstről, hogy miként ítélje meg azt, s mily fogadásban részesítse annak irodalmi termékeit?

Ez pedig mindaddig változatlanul így marad, míg a közönség végre öntudatra nem ébredve, a két évezred által szentesített erkölcsi jogrend vesztere törő s a kereszténység talapatán álló árja civilizáció geniusának fényében sugárzó fennkölt fejére a talmud-zsidó sabbesz fővegét tűzni akaró mozaizmus leghatalmasabb eszközétől: bérencsajtójától undorral el nem forduland, annak fentartását azokra bízva, kiknek érdekeit kizárólag képviseli és előmozdítja: — a zsidókra.

Marciányi György.

Választási mozgalmak.

F. hó 17-én a »Szarvas« vendéglő termében tartott meg szépszámu jelenlevők részvétele mellett a függetlenségi párt falragazosokan hirdetett képviselő kijelölő értekezlete. Az értekezletet Matolcsy József ur ad hoc megválasztott elnök következő szavakkal nyitotta meg: »T. Polgártársak a kaposvári választó kerület orsz. gy. képviselője grf. Zichy Ödön végre életjelt adott magáról, — s képviselői állásáról való lemondását a képviselőház elnökének levélben beküldötte. Ennek folytán nekünk képviselő választásról kellvén gondoskodni, felhivom mindazokat, kik e tárgyhoz szólni kívánnak, tartsák szemelőtt, hogy a hazafias buzgóság, összetartás az, mi pártunk elveit kerületünkben is diadalra juttathatja. Ezzel az ülést megújítottak nyilvánítom.«

Szép Dénes: Azt hiszi, hogy azon egyén, kinek képviseletére kerületünket bizhatjuk, oly multtal s tulajdonokkal kell, hogy birjon, melyek a jövő garantíait magukban foglalják, ő ezt látja a választó kerület mult alkalommal volt jelöltjében s ajálja az értekezletnek, hogy jelenben is jelelje ki Németh Ignác urat képv. jelöltül.

Zajos éljenzés után Németh Ignác elmeszót, s elmondja, hogy egykor minő csekély eszközök voltak azok, melyekkel 1869-ben az egész megyében győzedelmeskedett a balpárt, minő kevés egyén vállalkozott akkor arra, hogy a pártnak vezetője legyen, még is a nagy összetartás és buzgalom; talán személyi kérdés vagy a kijelölés körüli hibák voltak ennek az okai; ő maga részéről éppen azért nem kíván jelöltül fellépni és szivesen ad helyet egy szerencsésebbnek, de maga részéről minden lehetőt elkövet, hogy a párt s így az elv győzzön, ajálja Szabó Kálmánt jelöltül.

Csondor János sajnálkozik, hogy Németh Ignác ur a jelöltséget el nem fogadja s indítványozza, hogy bárki legyen is az, ki jelöltül felállítatik, az értekezlet kívánja meg tőle azt, hogy itt az értekezlet színe előtt jelentse ki, hogy ő azon párt tagja, melyet az orsz. gyűlési függetlenségi párt címe alatt ismerünk, s ez irányban tegyen nyílt kijelentést.

Szép Dénes ugyanezt kívánja, de olykép, hogy e kijelentést a jelölt előre írásban adja ki.

Íj. Csorba Ede, nem kívánja a jelölttől, hogy írást adjon, de azt se kívánja, hogy elveiről és pártállásáról itt az értekezlet színe előtt nyílt kijelentést tegyen, de indítványozza, hogy küldessék Szabó Kálmán urhoz egy 3—5 tagu küldöttség, az előtt aztán nyilatkozzék Szabó Kálmán ur.

Szalay Károly előre bocsátja, hogy tudjuk azt mind, mikép az írás csak úgy használ, ugy bir értékkel, ha azt meg is tartják, azért ő sem barátja annak, hogy bárkitől is előre írást vegyünk, de nem ért egyet Csorba Ede urral abban, hogy az ha bárkit is elveire nézve megkérdezzük, s tőle követválasztáskor nyílt kijelentését kérjük annak, hogy ő balpárti-e vagy nem? — arra nézve sértés volna. Igenis kéri, hogy a jelölt ne a küldöttségnek, hanem magának a pártnak tegye meg itt a kijelentést.

Mire ez határozatba ment azzal, hogy egy 20 tagu küldöttség menjen Szabó Kálmán urhoz, s annak a párt ebbeli határozatát tudomására hozza. A küldöttség szószólójául Szalay Károly választott s míg az küldetésében járt, elnök az értekezletet felfüggesztette. Ennek eltelte után az értekezlet ismét megnyitottat s a küldöttség Szabó Kálmánnal megérkezett.

Szalay Károly erre bejelentette az értekezletnek, miszerint küldetésében eljár, s Szabó Kálmán urnak tudtára hozta azon határozatot, mikép az esetre, ha Szabó Kálmán ur hajlandó a fentebb ismertett határozatnak magát alávetni, akkor az értekezlet öt jelölti ki képviselőül, mire Szabó Kálmán ur lényegében következőket mondotta:

*) Irodadiákféle fiatal zsidó.

Kijelenti, miként az ő elve az, hogy Magyarország legyen önálló és független állam, ment minden idegen beavatkozástól, pénzügyeit úgy belügyeit közgazdaságát önállóan kezelje, kívánja a nemzeti magyar hadsereg felállítását, önálló vámterületet — szóval ő tiszta balpárti ember, s mint ilyen ha megválasztatik az országgyűlésen a függetlenségi klubba is beiratkozik. Végre belátja, hogy a képviselőnek mindenről kellően gondolkodni, egy fontos társadalmi kérdésben, az antisemita kérdésben is megkívánja mondani véleményét. Előrebocsátja, hogy látja azon óriási romlást és szegénységet, mely az ország lakóit majd kivándorlásra kényszeríti, sokat gondolkodik azon, vajon mi lehet annak oka; úgy találta, hogy az álló hadsereg tartása, a nagy adó, a közbizonyi helyzet mind nem lehet ennek oka; hanem az oknak közelebb fekvőnek, mélyebbnek kell lennie. Elismeri, hogy van semita kérdés, de ő annak megoldását a liberalizmus elvei alapján kívánja, s Kosshut Lajossal tart e részben.

Szabó Kálmán ezen program beszéde után még Szalay Károly szólott, előre bocsátotta, hogy hazánk földművelő ország lévén, az a leghelyesebb gazdasági politika, mely a földművost megvédi földbirtokában. Hazánkban meg van a mozgalom, mely szerint alkalmas agrár törvények hozassanak; mert mindenki belátja azon nagy veszélyt, mely abban áll, hogy a földműves polgár sorsját el lehet exequálni, s azért azon kell törekedni hogy törvény hozassék miként egy megállapított minimum például $\frac{1}{4}$ telkek a polgártól semmi szín alatt el ne vétethessék. Hivatkozik arra, hogy törvényhozásunkban erre már van példa, mert a törvény szerint a mesterember eszközei s a hivatalnok 800 frtig terjedő fizetése sem eshetik végrehajtás alá, tehát jogos dolog, hogy ily kedvezményt nyerjen a törvénytől a földműves is, kinek munkája valamennyiünk existenciájának alapja; kéri a jelelt ur e tárgyban véleményét.

Szabó Kálmán ur kijelenti, miként az agrár politikát, s így Szalay nézetét nem osztja.

Csondor János előadja, miként ő Szabó Kálmán ur programjában teljesen megnyugodnék, de nem nyugszik meg a zsidókérdésről tett kijelentésében. Megjegyzi, hogy aki a zsidó kérdést Kossuthra hivatkozva akarja megoldani, annak tagadni kell a zsidó kérdés létezését is, mert Kossuth erre nézve a zsidók javára így nyilatkozott, mi nem is csoda, miután Kossuth 34 éve nincs a hazában. Pedig zsidó kérdés van, mert míg az ország 16 millió lakosa folyton szegényedik a viszonyok sulya alatt, addig ugyanazon viszonyok közt a 625000 zsidó folyton gyarapszik. Az pedig nem lehet se nemzeti se közgazdasági érdek, hogy a zsidó itt elfoglalja a magyar helyét, s 50—60 polgár sorsjába egy dologtalan zsidó üljön bele.

Ezen szavakat nagy éljenzés követte, melybe a jelenvolt zsidók és néhány zsidóbarát zajos ellenmondása vegyült, mire az elnök felszólalása után Csorba Ede kérte a szónokot, hogy ezen tárgyról ma ne legyen beszéd.

Ezután a gyűlés végrehajtó bizottságot választott s annak elnökségét Matolcsy József urra ruházta, mire a gyűlés eloszlott.

Tegnap az ellenpárt is tartott értekezletet, mint halljuk Roboz István ur házában többen jöttek össze; Bakonyi (Hochstädter) Ferencz ur abbeli nyilatkozatára, hogy 160 zsidó szavazó, Szabó Kálmán jelelt urra, annak a zsidókérdésben elfoglalt álláspontja folytán rá fog szavazni, az értekezlet ellenjelöltet nem állított.

A Somogy megyei keresztény védszövetkezet alapszabályai.

1. Székhelye és címe:
A szövetkezet székhelye: Kaposvár.
Címe: Somogy megyei keresztény védszövetkezet.
2. A szövetkezet célja: A keresztény társadalom céljainak általában, különösen pedig a szövetkezet tagjai érdekeinek törvény korlátai között törvényes eszközökkel való előmozdítása.
3. Tagság és feltételei: Tag lehet minden somogy megyei keresztény, ki magát a szövetkezetbe beiratja, s magára a szövetkezet alapszabályait kötelezőknek elismeri s a tagsági díjat megfizeti.
A tagság megszűnik: a tag halála, kilépése, melyet az igazgatóságnak bejelenteni tartozik, — és kizárása által, melyet az igazgatóság indítványára a közgyűlés határoz el — végre a szövetkezet feloszlásával.
Kizárás indokai: a) ha a tag a szövetkezet céljaival ellentétesen működik, b) ha nyereség vágyból származott büntényért elítéltek.
4. A szövetkezet vagyona. a) A tagsági díjak. b) Egyes tagok külön adományai.

5. A szövetkezet kormányzata: A társulati tagok nagy gyűlése és az igazgatóság (helyi és központi) képezi a szövetkezet kormányzatát.

A nagy gyűlésen minden tag szavazattal bír, határozatuk a megjelentek általános szótöbbségével hozatnak. A szavazás nyilvános, csak egyedül valamely tag kizárása feletti szavazás titkos.

Nagy gyűlés évenként egyszer Május hónap az igazgatóság által meghatározandó napján tartatik meg, mely az egyleti közlönyben 45 nappal előbb közzé tetetik, illetve kihirdetik.

(Folyt. köv.)

Lapunk jelen száma ezer példányban küldeték szét, t. előfizetőinket kivül mutatványul azoknak, kikről hihetjük, hogy őket e megyei mozgalmak érdeklik; ha tán felesleges is nyíltan kijelentjük, hogy megtartása, illetve vissza nem küldése semmire sem kötelez.

A kiadóhivatal.

HIREK.

— A kaposvári kerület orsz. képviselő választására határnapul dec. hó 30-át tűzte ki a központi bizottság.

— Felhívás! 1883. évi január hó 6-án d. u. 2 órakor „a somogy megyei keresztény védszövetkezet” alapszabályainak megkésztítése és felterjesztése tárgyában Kaposvárott a Hönig-féle vendéglő helyiségében közgyűlés fog tartatni, melyre Somogy megyének minden keresztény polgára, ki a védszövetkezet alakításának szükségét látja, tisztelettel meghívatik. Kelt Kaposváron 1882. évi decz. 14-ki vál. ülésből Chernel Gyula id. elnök.

— Halálozás. Szokolay Hermin férj. Vándor Józsefné, maga és férje nevében megtörtént jelenti felejthetlen édes atyjuk Szokolay Károlynak Somogy megye hajdani táblabírájának és több uradalmak ügyvédjének f. hó 14-én déli 12 órakor, élte 80-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 13-án d. u. 6 órakor fognak a helybeli közsirkertbe örök nyugalomra áttétni. Az engesztelő szent mise áldozat f. hó 18-án reggeli 9 órakor fog a helybeli rom. kath. egyházban a mindenhatóknak bemutatgatni. Kaposvárott, 1882. december hó 14-én. Áldás és béke lengjen porai felett!

— Zártkörű tánczestély. A Kaposvárott állomásozó tisztikar zártkörű tánczestélyét, mely mult számunkban már megemlítettünk, 1883. évi január 10-én rendezi a „Korona vendéglő” nagy termében. A pécsi 52. gyalogezred zenekara fog játszani, s a csárdásokat Simplicius huzza.

— A lengyeltői nagyvendéglő nagy termében 1882. évi december hó 30-án működők közreműködése mellett adatik először a Falu leánya. Eredeti népszínmű 3 felvonásban dalokkal. Irta és rendezi Aigner Ignác. Személyzet: Kelendy földes ur Dóczy Lajos, Ákos fia Szabady Béla, Eufrozina huga Ehrenzveig Eszter k. a., Zarándy urad. ügyvéd Hoffman Géza, Dallos juhász számadó Szigethy Lajos, Sára felesége Sonnenschein Ant. k. a. Ferke fiuk Dóczy Endre, Vicza nev. leányuk Schwarzenberg Julia k. a., Paraszt legény Löbl Jakab, Köpözsi fal. bír. Eichner Samu, Lidi leánya Kohn Gizella k. a., Juczi néni Tabak Frigyesné assz., Kemka pulyka pásztor Tabak Frigyes, Abrahám korcsmáros Cziffraj Kálmán, Bódei Pista Sonnenschein Lajos, Szoba leány Ssijj Gizella k. a., Inas * * * 1—2 falusi asszony Kohn Julia k. a. Schwarzenberg Janka k. a. Nép. történetidő jelenkor. Kezdeté esti fél 8 órakor. Helyárak: Tánlás szék 1 frt 50 kr., számozott ülőhely 1 frt., álló hely 60 kr. A tiszta jövedelem Lengyeltői főbb utcáinak világítására fog fordítatni, fölülfizetések elfogadtatnak s hírlapilag nyugtattatnak. A szini előadás után szünóra, azután pedig táncz, a darab december 31-ik napján rendes helyárak mellett a nagy közönség számára ismételtetni fog. Jegyek a meghívó felmutatása mellett előre válthatók Hoffmann Albertnő divatáru kereskedésében s estve a pénztárnál. A rendezőség.

— Felhívás Marczaliból. Felkérem mindazokat a kik a »Független dalkör« által Marczaliban 1882 évi december 31-én (Sylvester estején) tartandó zártkörű tánczestéllyel egybekötött hangversenyre tévedés folytán meghívót nem kaptak, de arra jogos igényt tartanak, hogy ez iránti felszólalásaikkal a folyó decz. hó 25. napjáig bezárólag hozzám fordulni sziveskedjenek. Marczali 1882. december 14. Takács István a rendező bizottság elnöke.

— Rizolyi Antal tánczester folyó évi decz. hó 23-n tánczpróbát tart a korona vendéglő nagy termében. Kezdeté 7 órakor, Belépti-díj: uraknak 1 frt nőknek 50 kr.

— A kaposvári iparos ifjuság képző és betegsegélyező-egylete által f. hó 16-án rendezett estély minden tekintetben sikerült; összes bevétel volt 107 frt 15 kr. — melyről a hozzánk beküldött elnöki beszámolót jövő számunk hozza. — Nobl J. elnök ur felolvasása derült hangulatban tartotta a terem minden zugát megtöltött közönséget, a dalárda sza-

batos előadása úgy a többi előadók működése csak emelték az est sikerét.

— Hogy csinálódik az igazi Rebach? Ily czim alatt jelent meg a Népjog 49. számában egy közlemény melyben egy csalási kísérlet van leírva, anélkül, hogy a tettes megnevezése lett volna. Kunfi Simon helybeli zsidót nagyon bántván — talán nem is a lelkiismeret, hanem azon Pech, hogy a Rebach még sem csinálódott meg — a „Somogyban” egy nyilatkozatot tesz közzé a Népjog ezen közleményére vonatkozólag, s azt mondja, hogy „közlemény, mely csalási kísérletről van írva „félreismerhetlenül” ő rá paszol. Hanem azért nagyon haragszik érte, s komikus dühében tudtára adja ország-világnak hogy igenis ő volt az a turpis fráter, ki — most már kírjuk mi is — Martyn Viktor kamarás urat szeliden szólva 1000 frt illetve 500 frtig becsapni akar'a. Hallottuk, s úgy köztöltük a dolgot Martyn Viktor urtól, hallottuk a ker. bankhoz közelállókától s így azon helyzetben vagyunk, hogy közleményünk valósága és igazságaért egy gavallér szavát s egy pénzügyi hiteles könyveit állíthatjuk bizouyítékul — Kunfi Simon azon gyöngye tagadása ellen: „Megengedem, hogy tévedés és félreértés volt a dologban, a mint volt is, de sem Martyn Viktor a Népjog újdondásának szellemes pátronusa, sem a bank megsértve nem csak nem lettek, de nem is lehettek.” Hát persze hogy nem lettek, nem is lehettek, de nem azért mert Kunfi Simon nem akarta őket „megsérteni” — hanem azért, mer Kunfi Simon egy ügyű fortélyával nem hagyta magukat „megsérteni” azaz becsapni. Valóban »szomorú jelensége az időnek“, hogy ily frimák, mint Kunfi Simon, a „becsület utonállóról” mernek nyilvánosan beszélni: mi azonban elhatároztuk, hogy leszünk utána állói az ily Rebach csinálásoknak, s azon revierben fogunk legéberebben örködni, melyen a Kunfi Simonok „Kapezás betyárkodnak“.

— A Bpest Dombóvár pécsi vasut igazgatósága az éjjeli vonatokat beszüntette, ekként most már naponta egyszer lehet csak Budapestre s onnét vissza indulni. Megérkezni azonban mikor lehet azt a véletlen határozza meg megtörténik biz az hogy e néhány órai ut két nap is tart s így ma még legközelebb a hosszú régi kerülő ut.

— Elismerésre méltó az itteni kir. posta hivatal azon fáradozása mely legőzve az akadályokat kieszközölte hogy most már hírlapjainkat rendezesebben kapjuk mint a legutóbbi időben.

— Wajdics József képes naptárát a sajtóbíróság lefoglalta volt, most e képes népnaptárak a zár alul ismét fölmentettek, de miután a kiadónak a lefoglalás által tetemes kára van, ajánljuk e naptárakat a közönség szives pártfogásába, hogy vesztegsége a közönség által némileg pótolva legyen. Ára kötve 50 kr. füzve 40 kr.; kis kiadás 25 kr. Kapható minden könyvtárnál.

— Városi rendri hír. Weisz Lázár helybeli szabónál levő Steiner Imre szabó segéd munkaadója kárára elkövetett többrendbeli ruha tolvajlások miatt feljelentésvén a vizsgálat megejtése végett a helybeli kir. Járásbíróshoz átkisérteztet.

* * * Mai számunkhoz Hagelman Károly hírdetési ajánlata van mellékelve, a mire t. olvasóinkat figyelmeztetjük.

Országgyűlés.

Az 1883 évi költségvetés tárgyalása befejeztetett; a vita nagyobb mérvű sehol sem lön, ámbár a szónokok itt ott a legnevezetesebb kérdéseket érintették is; általában az ellenzék részéről tett indítványok s módosítványokat a többség figyelembe sem vette; s a költségvetés úgy mint a kormány kívánta elfogadtatott;

A földművelés ipar és kereskedelmi ministerium költségvetésénél, Thaly Kálmán a magyar-óvári gazdasági akademián a német nyelven való tanítást kívánta beszüntetni, támogatták Szalay Imre és Lits Gyula, de eredményt el nem értek.

A közoktatási tárcza költségvetésénél felszólalások voltak a nazarenusok és a baptisták érdekében, mely alkalommal Irányi Dániel a vallás szabadság mellett szállt síkra, indítványa azonban — bizonyára tekintettel a zsidókra — 142 szavazattal 85 ellen elvetett; e közben reá került a sor azon 5000 frtra, mely a költségvetésben izraelita vallási célokra van felvéve, erre vonatkozólag Szalay Imre következő beszédet tartotta;

T. képviselőház! (Halljuk!) Midőn kijelentem azt, hogy ezen összeget nem fogadom el, szükségesnek tartom meg egyuttal kijelenteni, hogy a helyett, hogy azon vallásuaknak valamit megszavaznék, inkább a türelmi adóra szorítanám őket. (Derűtség.)

Nagy és nehéz szavak ezek t. képviselőház, és ép ezen oldalról, a hol mint önök is tudják, a radikális iskola hívei szoktak ülni, és én, hogy minden gyanusítástól megmentsem magamat, szükségesnek tartom kijelenteni azt is, hogy engem még az életben zsidó meg nem csalt. (Nagy derűtség.) Kő-

zelebbi érdekltségem az ilyen családi dolgokkal csak annyiban volt, (Halljuk!) a mennyiben a konzorciumnak voltam én is tagja, mely egy gőzhajót állított a Balatonra, mely hivatva lett volna arra, hogy Zalamegye Somogy megyéhez közelebb hozassék. Ezen részvénytársulatnak igazgatója és részvényesei többségét zsidók képezték. Mi lett az eredmény? Alig esztendő alatt, a nélkül, hogy a részvényesek egyetlenegy krajczár osztalékot kaptak volna, a gőzhajó zsidók kezébe vándorolt, egy darabig használták, akkor aztán eladották és a Dunára vitették. Éppen azon izraelitákra nézve kívántam azt előrebocsátani, hogy tudhassák hogy személyesen ő irányukban nem vagyok érdekelve s ha felszólalok inkább más emberek iránti eljárásuk körül szerzett tapasztalataim és hazám iránti kötelesség vezérel.

Megengedem, hogy nagyon reakzionárius dolog az, a miket mondani szándékozom, és még ez előtt egy esztendővel, midőn Ónody t. barátom előhozta a tiszta-eszlári gyilkosságot, hajlandó voltam azt oly irányban venni, mint Somssich Pál t. képviselő társam. Szeretném őt azonban most megkérdezni, vajjon úgy vélekedik-e ma is erről a dologról, mint akkor, mert részéről egészen másképp vélekedem most, mint akkor.

Nem szándékom a t. háznak hosszasan indokolni és előadni azt, hogy mik történtek azon rövid idő alatt, a mi engem a radikális embert e kérdésben majdnem egészen nézet változásra ösztönzött. De a ki figyelemmel kíséri t. ház azt, hogy egy gyilkosság történik valahol és akkor az összes azon vallású felekezet vagyonnal, minden néven nevezendő erkölcsi pressióval, nem undorodva még attól sem, hogy egy hullát felásson, hogy szentségtelen céljaira felhasználja, ha ezt látja az ember, ha látja azon megtámadásokat, melyeknek ki van téve az igazságügyminiszter ur, mikor ő nem tett egyebet, mint egyedül a törvényeket igyekezett fentartani s a megvesztegetlenségét, s akkor, midőn ezt mind látja az ember, lehetetlen nem hiúni, hogy azon gyilkosság csak rituális lehet, mert másképp nem tehetek volna így.

Hogy mit csinálnak az izraeliták ez országban t. ház? azt hiszem, mellőznöm lehet nem is szándékozom hosszasan időzni e kérdésnél. Azonban kénytelen vagyok megjegyezni mégis azt, hogy a hová betesz lábát egy izraelita, ott, ha abban a községben azelőtt jólét, békeesség volt az egyszerre kivesz onnan. Több példát tudnék rá idézni, százakat, ezeket, hogy zsidó nem lakott azon községben, az emberek szorgalmasan iparkodtak és meg éltek, és ha a zsidók bejönnek oda, akkor annak a községnek nagy része elpusztul és a vagyon a nép kezéből kivételik és annak az illető zsidónak vagyoni gyarapítására fordítatik.

Hogy micsoda eszközökkel teszik azt, az nem tartozik jelen előadásom keretébe, de hogy nemzetgazdaságilag helytelenek tartom, hogy egy 14 millió lakással bíró államban 625,000 foglalatosság nélküli ember legyen a ki improduktív. (Mozgás a jobb oldalon) azt mindenkinek, ki a nemzetgazdasáznak csak elemeivel foglalkozott is, tudnia kell. Mert az holt kéz, mert nem termelnek semmit, hanem épen a termelést felhasználják és azt is hogyan.

Ott van az ipar és kereskedelem terén, vegyük különösen a kereskedelmet, ott van mindjárt a borászat.

Nézzünk körül t. ház az országban, kevés város van olyan, hol a borkereskedők nagyrésze nem zsidó volna. Miért? Mert aránylag ez az egyetlen üzlet ág, melyen kevés befektetéssel igen könnyen sokat nyer. Mert hisz csalni, hamisítani bort legkönnyebb és miután sem törvény nincs rá, sem rájönni, miután pincze homályában történik, nem igen lehet, az az üzlet igen jól virágzik. Emlékeztetem a t. miniszter urat és a t. házat, hogy mik történtek itt, mikor az ugynevezett svájci borkereskedelem ide fordította figyelmét. Először hamisított kutyaléket adtak nekik.

Különben pedig, minthogy a veres bor volt a leginkább keresett czikk, festették a bort fuchsinnal. Mily nagy nemzetgazdasági hátrány származott az által a termelőkre, a nemzet hitelére, arról nem kell bővebben szólnom. A külföldiek már hátat fordítottak volna Magyarországnak, ha a miniszter elnök ur, kinek dícséretére legyen mondva, erélyes rendszabályokkal nem iparkodott volna megakadályozni efféle eljárást.

Sokszor említettett a reakció t. ház. Én úgy tudom, hogy ha a szabadságnak léteznek virágai, ebből a méhek nem csak a mézet, de a mérget is kiszokták szívni. Én nem tehetek róla t. ház, az én tapasztalataim oda vezetnek engem, hogy az izraeliták leginkább a mérget szívták azon szabadságból. Méltóztassanak vissza gondolni arra, a mióta az alkotmányos aera Magyarországon fennáll, mit tettek az izraeliták Magyarország szabadságaért? Mit tettek azért, hogy Magyarország független állam lehessen, mely függetlenség kebleinket dagasztja és melyért harcolni hazafias kötelességünknek tartjuk e párton. Hogyan viselték magukat ellenünk? És mikor az ország két táborra van osztva, az egyik oldalon a szabadelvű párt, a másik oldalon a függetlenségi párt és a mérsékelt ellenzék, azt kérdelem, hogyha gyűlölet van a másik párt irányában, a leg-

nagyobb faktor ellen miért ne volna még nagyobb gyűlölet? Ha az izraeliták nem volnának önök mellett, rég elseperte volna önöket a függetlenségi párt azon székekből. Miért? Mert az önök eszközei t. ház a legnagyobb mértékben a zsidók. Tekintsünk körül az egész országban. Nézzük a kocsmárosokat, azoknak legnagyobb része zsidó, a lélekvásárlás undok játéka ezeken mennek keresztül. Az izraeliták azok, a kik odaadják magukat azért, mert az ő elvük az, hogy mindig a fennálló hatalomhoz tartoznak. Hát használ az a szabadságnak, hogyha olyanokra is, a kik nem érdemlik meg a szabadságot, mely mint a nap reájuk is süt egyformán, azok mellett a kik a szabadságért fáradoznak és azért áldozatot hoznak? Ebből kiindulva én nem tartom helyesnek, hogy ily egyháznak csak egy krajczár is adassék. Nem fogadom el az 5000 forintot. (Helyeslés balról.)

Az iparos szakoktatásnál Zichy Jenő grf kérte a miniszter, hogy az erre előirányzott költségeket emelje fel, miután pedig Trefort miniszter ezt megtagadta, ő a saját magáéból ajánlott fel 12,000 frot a jövő évre.

Az igazságügyi költségvetésnél Polonyi Géza, a honvédelminél Ugron Gábor szólaltak fel pártunk részéről, mint azonban már fent említettük eredményt elérni nem lehetett.

Miután pedig a költségvetés törvényé ez évben már nem válhat, letárgyalattott az 1883 évi január havában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló törvényjavaslat is; elfogadattván az ügy áttalánosságban, mint részleteiben.

Irodalom és Művészet.

Megjelent az „Ország-Világ“ VII-dik füzet, mely egyszerűs mind kététi füzet, az utolsó. Ezután heftilap lesz, s annak dacára hogy tartalma megnagyobbul, az ára marad a régi, a kiadók áldozatkészségével szemben a magyar közönség — azt hisszük — tudni fogja mit kell tennie és nem vonja meg méltánylását oly lapról, melynek a mellett, hogy kitűnően van szerkesztve és számos előnyt nyújt, az a missiója van, hogy a külföldi lapokat kiszorítsa. A jelen füzet is a szerkesztőség buzgalmat, tapintatát és ügyességét dicséri. Ifj. Ábrányi Kornél jeles regénye, ifj. Apáthy István »Mivé leszünk« című bölcsészeti dolgozata, Kun Melanie vonzó novellája: »Virányoslak« véget érnek e füzetben. Van egy fordítás románból »A bolondos pape« czimmel. Költemény kettő van e füzetben, az egyik Szász Károly jeles költőnk »Hogy fújja a szél a havat« című gyönyörű balladája, a másik Mészáros István fiatal lyrikusnak kedves költeménye: »Karácsony reggelén«, melyhez igen szép is van csatolva. Általában a mai szám egészen karácsonyi szám. csupa karácsonyi képekkel talán kissé korán is? Hanem aztán azok a karácsonyi képek egytől egyig mind szébből szebb metszetekben mutatják be; így az »Erdői idyll«, mely erdőt ábrázol, hol a távolban karácsonyfákat vágnak a munkások, míg az előtérben egy ősznyáj látszik; a »Karácsony-éj«, »Karácsony-vásár«, »Karácsony reggelén«, különösen az utóbbi (két gyönyörű gyermek, egymás mellett álmodva míg fölötte a fenyőág hajladoz) gyönyörű rajzok. Szép rajz a »Kolozstorba lépés« is. Van egy árvizkép Tyrolból. Nem szabad megfeledkeznünk két jelesünk arcképéről, az egyik a nemzeti színház dísz: Halmi, a másik a magyar építőművészet legkiválóbbika: Ybl; mindketten jellemző sorokban vannak bemutatva. Apró rovatai a szokott rendben; rejtvény rovata bő és változatos, mi különben a rejtvénykedvelő közönség figyelmébe ajánlunk. A legmelegebben ajánljuk ezen kitűnő, derék képes lapot olvasóink figyelmébe, s hisszük, hogy szavunk nem lesz a pusztában kiáltó szó. Előfizetési ára; egész évre 10 f. fél évre 5 f. negyedévre 2 f. 50 kr. Előfizetheti Wilckens és Waidl kiadóhivatalában Budapesten, koronaherceg-utca 3. sz.

A ki nevetni akar ebben a szomorú világba olvassa az **Üstökös** ezt a szabad szellemű igaz hazafias irányú élelclapot, mely hetenként valamelyik honmentő (?) kormány-párti nagyság szinezett arcképét hozza. Előfizetési ára egy évre 8 f. fél évre 4 f. negyedévre 2 f. Az előfizetési pénzek a kiadó hivatalba Bpest József-körút 48. sz. küldendők.

Uj zeneművek. Táborzsky és Parsch nemzeti zeneműkereskedésében Budapesten megjelent: »Nincs mennyország sem pokol« (Athléta-csárdás) zongorára szerző Berkes Lajára 10s. f. rt.

Egy hó története.

Nem jól fúj a szél Bosznia felől, hivatalosan beismerik, hogy Bosznia déli s Hercegovina délkeleti részén egyre tartanak az összeütközések a „rablókka!« ha igaz is, hogy egy-gy csapat alig áll 40—50 főnél több egyénből még is bizonyos, hogy e folytonos háborgások, melyek folytán az ostrom-állapot ismét két új kerületre terjesztette ki, 40 ezer katonát foglalkoztat. A Dalmáciához tartozó Krivoschiebe a katonaságra s a váracsokat építő munkásokon kívül egy ember sincs, a mintegy 4000 lelket számláló lakosság 10 hó óta rokonainál tányáz Montenegróba, várva az alkalmat, hogy ismét beüthessen; mert általános a nézet, miként újabb keleti zavarások székhelye ép oly kevéssé lesz Rumelia mint Macedonia, hanem lesznek az elfoglalt tartományok s Dalmácia.

Oroszországban már azt hitték, hogy az alkalmazott eszközök a nihilistákat a forradalmárokat teljesen elrettentették, midőn azok egy napon azzal adnak életjelt, hogy azon rendőr hivatalnokát Perowskáját a czárgyilkosságban részes bator nőt elfogta, meggyilkolták, amint ezt már előre jelezték volt. Most a diákok között törtek ki zavarások a legutóbbi tudósítások arról szólnak, hogy

Oroszország összes üteteiben el van hintve a lázadás magva s általános kitöréstől tarthat. E közebe készülnek a czár /koronázására már a mennyiben a koronázási ekszereket esiszolják, tisztogatják; de készülnek ám mint egyre bizonyosabban hirlelik az osztrák elleni háborura is; katonai vasutakat építenek nyakra före, figyelő hadtesteket állítanak fel. Giers külügyminiszter pedig sorra járja az európai udvarokat bizonyosan nem azért csupán, hogy látogatásokat tegyen.

Ezen mozgalmakkal látszik kapcsolatosnak, hogy épen most adták hírül, hogy Wilhelm német császár s királyunk védszövetséget kötöttek egyelőre 1884. évi október 15-ig tartó időre s az esetre ha a birodalmak bármelyike egyszerre két oldalról támadatnék meg. Bismarck herceg már régebben törekedik azon hogy a birodalmi gyűlés a költségvetést csak minden második évben s zavazza meg mindenkor két évre előre; az idén megkísérettette ismét szerencséjét e javaslattal, azonban leszavaztatott. A német kereskedői körökben a vasárnap megünneplésére vonatkozó élénk mozgalom indult meg, mely valószínűleg eredményre is vezet. Németország nagy részét súlyos csapás érte; a Rajnavidék a víz elpusztította, roppant károkat okozván; a majna mente is sokat szenved az áradások folytán.

Angliában Gladstone barátai 50 éves politikai működésének jubileumát ünneplik lord Derby belép az angol miniszteriumba s belépése kétségtelenül Franciaország és Anglia közt közeledést jelent, tehát jelenti azt, hogy Anglia szükségesnek tartja Franciaországot tekintetbe venni az egyiptomi ügyek rendezésénél is; ez anglának egyéb iránybani engedékenysége hamar helyreállítani lárszik a viszonyt mely már már nagyon is feszültté lön. Az irországi zavarások és politikai gyilkosságok egyre ismétlődnek.

Franciaországban Jauregiberry tengerész ügyi miniszter beadta lemondását. Az államháztartásba itt is mutatkozik azon betegség, melyet mi magyarok deficit név alatt oly jól ismerünk; hason okok mindenhol hason eredményeket idéznek elő, elérhetetlen vágyak ösztönzik a francia kormányt mérhetlen kiadásokra, melyeknek éventei fokozása az adozók teherviselési képességének gyengülésén már is észlelhető.

Törökországban az állapotok egyre tartatlatlanabbak, legújabb hírek szerint a sultán örvöngési rohamokban szenved, mindenki ben gyilkost lát, ki hozzá közeledik, tanácsosait, ministereit egyre váltottja, átalýában mindenki azon látszik törekedni hogy a szuette birodalom szétomlását siettesse.

Egyiptomban hol — Arabi pasáts társait a hadi törvény zék halálra ítélte mely ítéletet a khedive örökös száműzésre változtatta — nemzetközi bizottság ítéli meg a háboru által szenvedett károkat. Az elítéltek összes vagyona szinte e károk fedezésére fordítatik.

A politikai helyzet átalýában a bizonytalanság felségét viseli magán, mely átalános nyugtalanságban leli kifejezését.

A vidékről.

Dráva mente december 17. 1882.

Krisztus teremtménye mérem bizonyítani, hogy a mit elmondandó vagyok azt nem újjamból szoptam ki, hanem oly igaz történet, mint a mily igaz történet, mint a mily igaz: hogy a magyar országgyűlésnek 447 igazolt képviselője közül legalább is fele szeretne a miniszter elnöki székben ülni és saját eszme bogarainak petéit országos költségen kiöltetni. — Szokás szerint.

Van ugyanis Somogy megyében egy horvát falu, az az hogy több is van — és hogy még most is van az bizonyosan nem a magyarhoz simuló jámbor horvát ajku nép élehetlenségének róvható fel.... S hogy a volt ugynevezett Deák párt által in illó tempore a zágrábiaknak nyujtott üres lapon, a horvátok ezeknek hozzájuk csatolását is ki nem kötötték, az bizonyára nem azon mondtam pártnak érdeme, hanem azon valószínű véletlennek róvható fel, hogy veresszáju jugoszlávoknak politikai és statistikai ismerete akkor még szűkebb körben mozgott.

Tehát mondom ezen horvát falu egyikében történt a mit mondani akarok.

Nem tudom tudják-e az olvasók mindannyian azon ós régi falusi szokást, hogy az iskolás gyerekek rendszeresen egy oldal tarisznyával vannak ellátva, melybe a gondos anya az iskolába járó csemetéje részére fölöstökökre egy darab kenyeret szokott tenni. A módosabbak mellékletül egy pár veres vagy foghagymát, almát sőt tojást is tesznek, nehogy a jövő nemzedék tudomány szomja mellett éhséget szenvedjen amaz egy pár óra alatt, melyet az iskola kerítésén belül eltöltöni kényyszerül — ezt azok számára, kik erről nem tudtak, szükségesnek tartottam előre bocsátani.

Volt pedig ama faluban egy zsidó (most már több is van) ki felekezet belieinek minden jó tulajdonait öröklővén, szatócs üzletének gyarapítására azon szokott fogásokkal élt, hogy a gyerekeket meg-

tanította miként kell egy pár tojásra, kukorica csőre, kis babra, gabonára szert tenni s hozzá hozni egy kis cukorért.

Mivel pedig látta, hogy a gyerekek legtöbb ügyességet fejtenek ki a tyukok fészkeinek földulásában, tehát azon gondolat ért meg agyában, hogy itt tojással jó üzletet csinálhat. — Kevés gondolkodás után kiszámította, hogy a mintegy 120 iskolás gyerektől ha azoknak csak fele is naponként egy egy tojást hoz cukorért — 6 tiznap alatt 600 s így havonként legkevesebb 1800 tojásra tehet szert — mely üzletének egyik nem megvetendő ágát képezheti.

Ertésére adta tehát a gyerekeknek, hogy 6 tojásért legszivesebben ad cukrot s ha csak lehet azt hozzanak minél többet.

Az üzlet tehát megindult; a falu kicsinyei versenyeztek abban, hogy cukorra szert tehessenek a tojások árán. — Egy pár hét alatt zsidónk tájékozást nyert az iránt, hogy évenként mennyi tojást szállíthat Budapestre vagy más városba, s az eredmény sokkal kevesetebb volt mintsem, hogy egy alku megkötését ne siettetne volna.

Alkut tőn tehát egy budapesti üzlet baráttal 12,000 darab tojásra, melynek szállítására magát a szokásos feltételek mellett kötelezte — egyszersmind az üzlet megkötése után utnak indított mintegy 3000 darab tojást.

Az üzlet igen elővívőnek mutatkozott, neki alig volt két tojás 1 krajára s ő, ha a költség s más apró eshetőséget leszámít is, még mindig minden darab után két krajczárt várhatott, mint biztos nyereséget. — Ez valóban megérdemli, hogy az eddigi fehér, fekete, sárga és krumpli cukrot czifra bonbon cukrokkal helyettesítse. — Meg is kezdte a bonbon cukrok osztását melynek czifra mivolta annyira megtetszett a kis horvát gyerekeknek, hogy azontul még több tojást hordtak a szatócsához.

Egyszer azonban leüdütt a menykő szatócsunk tojás üzletébe éppen a mikor és amely oldalról nem is álmodta.

Üzlet barátja irt egy levelet neki Budapestről, melyben egész méltatlankodva adatik tudtára zsidónknak, hogy a küldött tojásokat átvette ugyan, de miután azok nem használhatók, ennélfogva hatóságai megvizsgálás után a szemét gödörbe hánvatta, kivéven egy pár 100 darabot. Ha tehát nem akarja, hogy őt mint csalót feljelentse, azonnal küldjön helyettük jókat, mert a küldött tojások kilencz tized része fött volt.

Hát az bizony nagyon egyszerűen történt, a gyerekek tudva hogy a zsidó csak tojást kíván, mindig tojást kértek maguknak adadni az iskolába — az anyák természetesen azt előbb megfőzték s úgy adták oda gyermekeiknek, hogy nyersen ne kelljen enniök. Nekik persze nem volt arról tudomásuk, hogy a gyerekek a tojást cukorért becserelik — a zsidó pedig nem tudta, hogy azok főttojások, a gyerekek pedig nem is képzelhették hogy a szatócs miért szedi a tojásokat s valószínűen azon hiszemben voltak, hogy nagyon szereti a főttojást.

No hanem nem is cserélt többet be tojást cukorért. — Üzletét sokkal szolidabb alapra fektetvé. Most csak azon gabna félüket cseréli be a gyerekek, az anyák, a nagykoru családtagok és a cselédektől, melyeket ezek az illető gazda és egymás tudta nélkül külön külön hordanak neki, — a közérkölc és családi vagyon rovására.

Karmolidesz.

Különfélék.

788,992 kirándorló. Egy évben sem volt még oly tömeges a bevándorlás Észak Amerikába, mint 1881. június végétől 1882. júliusig. Midőn az 1866. háborus év után annyi német hagyta el hazáját, a kivándorlók száma még sem haladta meg a 300 ezret; az 1873. Krizis évében e szám 459,803-ra nőtt. 1876-tól pedig 1879-ig 177,000-ról 130,000-ra apadt. Rendkívüleg emelkedett e szám 1881-ben midőn 669,431 személy hagyta el hazáját, hogy Amerikába telepedjék. az utolsó év azonban e számot is 100,000-el fölözi. A bevándorlottak legnagyobb része európai. 1879-ben 133,070, 1880-ban 347,747, 1881-ben 527,441, végre 1882-ben 646,764 volt az európai kivándorlók száma. Ebből esik az Osztrák-magyar monarchiára 1879-ből 5963, 1880-ból 17,267, 1881-ből 27,935 és 1882-ből 29,150 egyén; ez utóbbi számból 8923 magyar Olasz országot 3277 egyén képviselte, Ázsiából 39 629 — többnyire chinai, Afrikából pedig csupán 32 személy vándorolt be. Nemre nézve az 1882-iki bevándorlás 4 0.247 férfi és 246 517 nőre oszlik; míg a 39,463 chinai bevándorló között nem volt több 116 nőnél.

Bibliai felelet. Midőn Anioui János 1421-ben hadat vitt Nápoly ellen, zászlóira az evangélium eme szavait iratta: „És elküldték a ki Jánosnak neveztetett.” Arragóniai Alfons a város védője azonban nem kevesebb volt jártas a biblíában mint ellenfele s imigyen felelt a biblia szavaival: „És ők nem fogadják be Jánost”

Mennyit takarít meg a nem dohányos. Két éltesebb úr sétált a városban, midőn éppen egy csinos ház előtt mennének el megszólítja az egyik a társát a kinek aktor is szivar volt szájában: „Miféle szivarokat szoktál színi!” „6/10 krosokat” mondja a szivarozó. S mióta szivarozól már barátom? — „Bizony mintegy 34 éve.” „Lásd” — szól erre az előbbi — „ha a szivar árát félre raktad volna azért ez a csinos ház könnyen a tied lehetne. „Biz igaz, biz igaz,” feleli a dohányos látszólag meeszmorodva, nem sokára azonban ő kezdi a kérdést „Hát te miféle szivarokat szoktál színi?” „En” kérdezi az előbbi csodálkozva hisz tudod hogy nem dohányzom? „Ugyan hát kérlek mutasd meg azt a házacsát, melyet az el nem szitt szivarok félre rakott árán szerezél!”

Főlöleges. A pa: (Ki észreveszi hogy fia a fán máskálva nadrágját összehasogatta) „Várj csak semmirevaló majd megtanítlak hogyan kell azt a drága nadrágot össze szaggatni” Fiu: (síró hangon) Apa ne verj meg hiszen már ugy is tudom.

A zavarba jött udvaronc. XIV. Lajos francia királynak kedve kerekedett hogyhát ő verseket ír. Egy napon össze is tákolt néhányat melyek gyarló ságáról maga is eléggé meg volt győződve. Ezt megmutatta Grammont hercegnek „kérem Herceg olvassa csak e verseket, olvasott e már hasonlatanabbat?” Miután a herceg át olvasta kijelenté hogy ő ostobább ügyetlenebb verseket életében soha se olvasott. „És nemde nagy számár a ki e verseket írta” kérdi tovább a király. „Valóban felség nem találok jellemzőbb nevet számára!” mondja a herceg. „Valóban el vagyok ragadtatva ön teljese helyes itélő tehetsége által, s indja e Grammont ur hogy én magam irtam e verseket.” „Ofelség, hisz ez áruulás” kiáltja holt halaványan a kétségbe esett udvaronc „méltóztassék csak még egyszer átadni felségednek hogy újra átolvashassam csak futólag néz-

tem meg” „Soha se fáradjon kedves herceg az első benyomás a legtermészetesebb.” A király még sokszor nevetett e jeleneten s még soká beszéltek az udvarnál Grammont herceg e vereségéről.

Nem csoda ha belebolondul. Val-ki, ki már többször megkísérlé, hogy magát felakassza, barátjának, ki kérdeze, hogy ugyan miért unta meg életét, így válaszolt: Én egy özvegyet vettem nőül, kinek első házasságából felnött leánya volt. Atyám házi boldogségom iránt örökös gondosságból majdnem naponként meglátogattam. Mostoha leányom nem közönséges kecskekkel volt megajándékozva, s oly ügyesen ki tudta vetni hálóját, hogy atyám csak hamar lépre került s agelegények módjára rövid idő alatt lett belőlük egy pár. Ezen egybekelés által atyám vőm lett, mostoha leányom pedig atyám neje lön. Néhány hó mult el midőn nőm egy fiuvál ajándékozott meg a ki atyám sógora ugyanakkor nagybátyám lett, minthogy mostoha leányom atyám nejének fivére volt. Atyám neje (mostoha leányom) is fiut szült, ki fivérem s unokám lett egyszersmint. Nőm öreganyám lett, mert anyja volt mostoha anyámnak, (mostoha leányomnak, apám nejének) s ha én, nőm férje, még ennek unokája is lettem, akkor öreganyám férje az én öregapám. Minthogy pedig én vagyok öreganyám férje, tehát saját magamnak öregapja is vagyok. Könnyen érthető, hogy az ember ily viszonyok közt nem igen örvendhet az életnek.

Szerkesztői üzenet.

Viszi. Sajnáljuk, hogy egészen nem adhattuk, a tér már el volt foglalva, részben felhasználva.

V. A. Mennyire igaz a van, összetartás s kitartás az mi célra vezet. Bizonyosan meg lesz jan. 5-re, ha sok is a munka azért kell, hogy mindenre jusson idő.

— I. Lapunk az igaz ügy szolgálatában rendelkezésére áll. Jövő számunk hozza. Kívánata szerint fog eljárni kiadónk.

Szerkesztésért felelős:

Szalay Károly.

HIRDETÉSEK.

Az e. o. általános
BALESETEK ELLEN
biztosító társaság

Bécsben.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1000.000
frt osztr. érték.

A társaság elfogad:

I. Egyéneknél való biztosításokat

balesetek ellen és pedig minden testi baleset ellen, mely a biztosítottat hivatásában vagy azon kívül, otthon vagy utközben érthti.

Példa: Valamely bankár, ügyvéd, orvos, irodai hivatalnok, ha a biztosítást 5 évre köti meg, 10000 frt halál és munkakeptelenség esetére 11 frt évi díj lefizetése mellett biztosíthat magának. — Több kockázattal járó hivatásu egyénekre nézve, a díj megfelelő arányban drágább.

2. Tömeges biztosításokat.

a valamely gyártyban vagy más iparvállalatnál alkalmazott valamennyi egyént hivatászerű foglalkozásuk gyakorlatosa közben érhető balesetek ellen.

A magyarországi vezérügynökség

Budapest, Dorottya-utca 10. sz.

Kaposvárott főügynök FLEISCHMAN JÓNÁS.

Karácsonyi és újévi ajándékok.

Karácsonyi és újévi ajándékul

következő czélszerű cikkeket ajánlok és kérem a n. é. közönséget becses látogatásával szerencsétlenni:

Függő-lámpák (Luszterek) 4 frttől 39 frtig,
Álló-lámpák 80 krtól 15 frtig.

Album gyönyörű választékban 80 krtól 10 rrtig.
Virágcsokor-tartók 80 krtól 1 frtig.

Kesztyű és zsebkendő-tartók, berendezett dobozok varrás és horgoláshoz
szivar-árványok, pénz- és szivar-tárczák,
dohány-szelenczék, asztali-csengetyűk, varróvankosok arckép-keretek, czukordobozok és mindenféle diszerniék.

Továbbá ajánlom nagyválasztékú
gyermekjátékaimat, illatszereket
és minden e szakmába vágó cikkeket.

Kiváló tisztelettel

POLLÁK SOMA fiókraktára Kaposvárott.

Karácsonyi és újévi ajándékok.

Nevezetes árleszállítás.

Kávé

és Thea behozatal.

Legnagyobb!! 12—8

Nagybani-árak mellett ajánljuk Hamburgból postán s bérmentve ugyan, de nem vámentesen miután a határvárat itt megfizetünk nem lehet; utánvétellel a csomagolásért mit sem számítva ut kilos zsákokban.

Sz. 1 Mokka, valódi arab	6.62.
„ 22 Menado, felette nemes	5.83.
„ 24 Java I. sárga nemes	4.53.
„ 30 Cuba zöld erős	4.65.
„ 27 Göngy Mokka n. kiadó	4.88.
„ 25 Java II. sárga nemes	4.20.
„ 32 Santos tiszta jó ízű	3.90.
„ 33 Domingo kiadó	3.80.
„ 34 Rio erős és tiszta	3.50.

Thea fél kilo 75 krtól 5.50-ig. Orosz korona
Sardina öt kilos hordó 1.75. — Pontos szolgálattal. — Árjegyzékek s kis posta mutatványok ingyen s bérmentve. Fenti árakért mindenkor csak valódi tiszta, jó ízű kávékat küldünk. Reális kiszolgálás mellett — a mi változhatatlan elvünk — valódi kávé olcsóbban senki nem ajánlhat.

Funke és Kornberg, Hamburg.

GYÓGYSZERÉSZ-GYAKORNOK

azonnal felvételik.

Hol? Megmondja a kiadó-hivatal.